

EEN TOEKOMST VOOR ONS VERLEDEN - MERKWAARDIGE GEBOUWEN TE OOSTENDE.

KAAISTRAAT 18.

Het bijzonderste gebouw in de Kaaistraat is ongetwijfeld nr 18. Het is wat men te Oostende gewoonlijk de KOAJSTROATE of de SCHOLE VAN DE KOAJSTROATE noemt. De echte naam is het St. Andreaslyceum.

Wat er aan dit gebouw het meest opvalt is de ingang in de zuivere LOUIS XVI stijl. De brede omlijsting in blauwsteen staat op twee voetstukken uit hetzelfde materiaal. Het kader is rondom versierd met een dubbele geperleerde staaf. Aan de bovenzijde vormen de vierkantig uitgekapte hoeken een steun voor de bovendrempel. Ze zijn met een slinger verbonden aan een vierkant uitgehouwen stuk in het midden van de ingang waarop net als in de hoeken een rozette uitgewerkt werd. Daaronder staat een half verheven leeuwenkop met een ring in de muil. De deur zelf bestaat uit vier gemeleerde panelen verbonden met een effen middenstuk.

Deze ingang werd in 1919 door de Koninklijke Commissie voor Monumentenzorg geklasseerd "dans la troisième classe des édifices civils privés" zoals Carlo Loontjens het in zijn "Oostende Monumentale" uitdrukt.

Van deze monumentale ingang gaat de aandacht bijna automatisch naar het mooie smeedijzeren hekken. Een van de weinige smeedijzeren kunstwerken die onze stad nog rijk is. Want laten we ons geen illusies maken, 99 % van wat men in deze stad als smeedwerk aanziet is gewoon gietijzeren seriewerk.

Dit smeedijzeren hekken sluit het gebouw gedeeltelijk van het voetpad af. Het vormt een mooi geheel van kunstig in elkaar gesmede ringen. Het enige nadeel ervan is dat het teveel de aandacht vraagt en als zodanig de interesse voor het overige van het gebouw afleidt.

De evenwichtige opgebouwde gevel is gekroond met een fronton waarin een rond venster steekt. Het geheel wordt versierd door een dubbele kroonlijst. Spijtig genoeg kreeg de tand des tijds en het gebrek aan onderhoud ook hier vat op. De vensters van het gebouw hebben nog van die kleine typische ruitjes met smalle houten middenstukken. Opmerkelijk zijn ook de smeedijzeren steunen voor de vensters van het eerste verdiep. Zeer laag geplaatst bestaan ze net als het smeedijzeren hekken uit ineengewerkte ringmotieven waarop gietijzeren rozetten werden aangebracht.

Het links van deze gevel aangebouwd complex, dat tot in de Ooststraat en de St. Franciscusstraat reikt en het klooster en de kapel van de gemeenschap herbergt is werk van de gekende Oostendse architecten PIL en CARBON. Zij tekenden de plannen hiervan in het begin van deze eeuw, en lieten het gebouw in gele gevlamde baksteen uitvoeren. Het geheel leunt evenwichtig tegen voornoemde gevel aan. De klassering van de ingang van de Kaaistraat 18 was een uitzonderlijk gebeuren. Hierdoor wilde men voor de eerste maal aangeven dat het weinige dat in Oostende overbleef nodig bewaard bleef. Men scheen begrepen te hebben dat men niet ongestraft oude gebouwen, waarvan de eenvoudige maar mooie lijnen tot de verbeelding van iedereen spreken, kon blijven afbreken. Men scheen ook in te zien dat Oostende door zich te moderniseren het risico liep een banale en pretenzieuse stad te worden.

KAAISTRAAT 18

De sobere doch mooie gevel van het gebouw dat lange jaren het "Moederhuis" herbergde, en waarachter nu het ST.-Andreas lyceum naar vernieuwing tracht.

De verrassend mooie ingang in LOUIS XVI stijl die reeds in 1919 geklasseerd werd.

Een van de zeldzame stukken echt smeedwerk die in onze stad nog overblijven.

Tot daar deze beschrijving. Wij rekenden het tot onze plicht nog even een van de mooie gevels van onze stad in herinnering te brengen. Zoiets als een IN MEMORIAM KAAISTRAAT 18. Als U de kans ziet, gaat U dan nog even kijken, want binnen onafzienbare tijd staat hij er misschien niet meer. Dan kunt U nog hoogstens tegen uw kinderen of kleinkinderen zeggen "Hier stond ooit een van de zeldzame mooie ingangen van een oude Oostendse gevel met de restant van wat eens het echte smeedwerk was". En ze misschien in een volgende fotoalbum van Yvonne VYNCKE over het oude Oostende een foto tonen. Gelukkig dat die er dan nog is.

Zoals zovele zaken moet ook hier het mooie wijken voor de vooruitgang. Eigenlijk is het toch niet de vooruitgang, maar alleen het feit dat men de school wilde uitbreiden. Dat men wel subsidies kon krijgen voor een uitbreiding op de originele plaats maar geen voor nieuwbouw buiten de bebouwde kom, wat eigenlijk het ideale zou geweest zijn. Dan maar herbouwen ter plaatse. Maar dan was er voor de oude gevel geen plaats meer want hoe gaat die passen in een modern complex, en welke moderne architect gaat oplijnen met wat iemand lang voor hem bouwde. Nieuw en beter is immers de slogan.

Ergens blijft echter de hoop bestaan dat dit gebouw, eens de pracht van de Kaaistraat en een van de weinige gebouwen die in Oostende overblijven uit de Franse tijd, toch nog gespaard zou blijven !

J.B. Dreesen

A. VERBOUWE - ICONOGRAFIE VAN HET ARRONDISSEMENT OOSTENDE (1956).

Enkele gegevens zijn voor verbetering vatbaar. Hier volgen er enkele ten gerieve van de gelukkige bezitters van dit boek.

- 190 - Kunstveiling Holstein & Puppel - Berlijn
moet zijn : Verzameling R. Verbanck - Bredene
- 192 - Verzameling Cyril E. Kenny - Londen
moet zijn : Koninklijke Bibliotheek - Brussel
- 373 - Gezicht op stad en haven genomen van op zee
moet zijn : vanaf oostzijde van de havengeul
- 410 - Variante : "Entrée du Port d'Ostende"
De haveningang is niet afgebeeld en in werkelijkheid betreft het hier een schipbreuk op het Klein Strand.
De reddingsboot vaart uit naar het gestrand schip.
- 432 - Gezicht op de Oude Visserskaai
moet zijn : gezicht op de Handelsdokken
- 527 - Gezicht genomen vanuit de Sint-Jorisstraat
moet zijn : vanuit de Kerkstraat
- 622 - Oosterpark Musin
moet zijn : gelegen nabij de huidige Garnaaltrap
- 656 - Gezicht genomen in de richting van de Kapucienenstraat
moet zijn : richting Kaaistraat
- 927 - Getekend C.W. = Charles Wildt

Wie nog dergelijke kleine vergissingen of wijzigingen ontdekt bij andere nummers kan deze best melden.

R. Verbanck